

BOZP v textilnej dielni: Prevádzkový poriadok a zásady

Dátum platnosti: 1.3.2025

Miesto prevádzky: Račianska, 78

Prevádzkovateľ: Makerspace Bratislava

Čl. 1

VŠEOBECNÉ BEZPEČNOSTNÉ POŽIADAVKY

1. Osvetlenie: Vzhľadom na vysokú náročnosť na zrak (navliekanie nití, precízne šitie) môže byť každé pracovné miesto vybavené prídavným lokálnym osvetlením.
2. Poriadok na pracovisku: Podlahy musia byť udržiavané v čistote. Odrezky látok, nite a zvyšky materiálov sa musia priebežne zbierať, aby sa predišlo pošmyknutiu (najmä na hladkých podlahách).
3. Kabeláž: Prívodné káble k šijacím strojom a žehličkám musia byť vedené tak, aby o ne nebolo možné zakopnúť (použitie podlahových líšt alebo vedenie zhora).
4. Zákaz jedla: V priestore s materiálmi je zakázané jesť a piť z dôvodu ochrany materiálu a prevencie kontaminácie pracovných plôch.

Čl. 2

ŠIJACIE STROJE A STROJNÉ VYBAVENIE

1. Ochrana prstov: Pri šití na priemyselných strojoch sa odporúča používať chrániče ihiel, ktoré bránia vniknutiu prsta pod ihlu.
2. Kryt nití a remeňov: Všetky pohyblivé časti (remene motorov, chrániče prstov) musia byť zakrytované. Je zakázané pracovať na stroji s odmontovaným krytom remeňa.
3. Výmena ihly a pätky: Akákoľvek manipulácia v blízkosti ihly (výmena ihly, navliekanie nite pri otvorenom stroji, výmena pätky) sa musí vykonávať pri vypnutom hlavnom vypínači. Pri priemyselných strojoch hrozí náhodné zošliapnutie pedála.
4. Osvetlenie stroja: Pracovník nesmie pracovať na stroji, ak mu nefunguje integrované osvetlenie ihly.
5. Údržba: Mazanie a čistenie člnka od prachu sa vykonáva len pri odpojenom stroji od elektrickej siete.

Čl. 3

REZANIE A MANIPULÁCIA S MATERIÁLOM

1. Kotúčové a vertikálne rezačky:
 - Sú to najnebezpečnejšie stroje v dielni. Obsluhovať ich môže len osoba riadne zaškolená.
 - Pri rezaní elektrickou rezačkou je povinné používať drôtenú ochrannú rukavicu na ruke, ktorá nevedie stroj (na pridržiavacej ruke).
 - Po ukončení rezania musí byť ochranný kryt noža okamžite stiahnutý do dolnej polohy.
2. Nožnice: Nožnice sa musia odkladať na určené miesto, nikdy nie otvorené alebo na okraj stola, kde môžu spadnúť.
3. Špendlíky a ihly: Je zakázané vkladať si ihly a špendlíky do úst. Na odkladanie sa musia používať výhradne ihelníčky (magnetické alebo látkové).

Čl. 4

ŽEHLENIE A TEPELNÁ ÚPRAVA

- Riziko popálenia: Žehličky a parné vyvíjače musia byť umiestnené na stabilných ohňovzdorných podložkách.
- Para: Pri práci s parnými žehličkami a lismi dbať na to, aby prúd pary nesmeroval na časti tela (riziko ťažkých obarenín).
- Vypínanie: Pri každom opustení pracoviska (aj na krátky čas) musí byť žehlička vypnutá alebo postavená do bezpečnej polohy. Po skončení zmeny sa musia všetky tepelné spotrebiče odpojiť zo siete.

Čl. 5

ERGONÓMIA A ZDRAVIE

- Sedavá práca: Dlhodobé sedenie pri šijacom stroji spôsobuje preťaženie chrbtice a karpálnych tunelov.
 - Odporúča sa každých 60 minút vykonať krátku prestávku na elimináciu jednostranného zaťaženia.
- Textilný prach: Jemné vlákna dráždia dýchacie cesty.
 - V dielni musí byť zabezpečené pravidelné vetranie a denné čistenie vlhkou cestou alebo vysávaním (nie zametáním nasucho, ktoré prach víri).
 - Pri práci s vysoko prašnými materiálmi (napr. strihanie rúna, umelých kožušín) sa odporúča respirátor FFP1 alebo FFP2.

Čl. 6

OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY (OOPP)

- Ochrana zraku: Ochranné okuliare pri práci na strojoch, kde hrozí zlomenie ihly a jej odletenie (napr. gombíkovačky, stroje na ťažké materiály).
- Obuv: Pevná obuv s uzavretou špičkou (prevencia proti zapichnutiu spadnutej ihly alebo nožníc do chodidla).

Čl. 7

POŽIARNA OCHRANA

Textilná dielňa obsahuje veľké množstvo horľavého materiálu.

- Zákaz fajčenia: V celom priestore dielne a skladu látok platí prísny zákaz fajčenia a používania otvoreného ohňa.
- Hasiace prístroje: Dielňa musí byť vybavená Práškovým hasiacim prístrojom.
- Skladovanie: Látky nesmú byť skladované v blízkosti vykurovacích telies alebo elektrických rozvádzačov.
- Únikové cesty: Priestory medzi stolmi musia zostať voľné, nesmú byť zastavané.

Čl. 8

PRVÁ POMOC

- Lekárnička: Musí byť vybavená najmä náplastami, sterilnými obvazmi a dezinfekciou (na drobné rezné a bodné rany).
- Zranenie ihlou: Pri prešití prsta ihlou (ak zostane v prste) sa nepokúšajte o násilné vytiahnutie, ak je zasiahnutá kosť, ale vyhľadajte lekára.